

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

קא.

עין משפט
גזול מצוה

פד א ב מ"י פ"י מהל'
שכירות הלכה ד סמג
עשין פט חוש"ע ח"מ סי'
זו סעיף ג:
פד ג ד מ"י פ"ג מהל'
גזלה ואזירה הלכה י
טו"ש ע"י ח"מ סי' שסג
סעיף יא:
פד ה מ"י פט"ו מהלכות
מאכלות אסורות הלכה
כ:
פד ו מ"י שם פ"י הלכה
ט סמג לאזין קמד
טו"ש ע"י ח"מ סי' רלד סעיף
ה:
פד ז מ"י פ"ו מהלכות
שמטין הלכה ב:

לעזי רש"י

שו"ת נשר"ן. סביו.

מוסף רש"י

מזין שלא ידענה ממונו
ולא יצבע בו. שלא יהנה
ממנו כגון שלא יטבע
בו צפירי הראוי לטבע
בו, כגון קליפי אגוזין
ושומר לפירי אסור כפירי
(קדושין נז: ובע"ז פסחים
כב:). ולא ידליק בו את
הגז. כגון בשמן של ערלה
(שם ושם).

כפרא דודי. קינה זו את היורה כלומר צפירי כצד שנסתיירו צורה
כצדו. כופרא לשון קינה (ז) כמו בליטא דפרסא למכפריה כהכל
שוחטין (חולין דף ט:). נוסף לו דמי עניו. דקיניהו צפירי. אבל
נתן עצים בו דלא שניה ולא קני ידו על התחמונה: יש שנה נו'.

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

כפרא דודי: תנו רבנן הנותן עצים לחרש
לעשות מהן כסא ועשה מהן ספסל ספסל
ועשה מהן כסא ר' מאיר אומר נותן לו דמי
עציו רבי יהודה אומר אם השבח יתר על
הציאה נותן לו את הציאה ואם הציאה יתירה
על השבח נותן לו את השבח ומורה רבי
מאיר אם נתן עצים לחרש לעשות מהן
כסא נאה ועשה מהן כסא כעור ספסל נאה
ועשה ספסל כעור אם השבח יתר על הציאה
נותן לו דמי הציאה ואם הציאה יתירה על
השבח נותן לו דמי השבח: איבעיא להו
יש שבח סמנין על הצמר או אין שבח
סמנין על הצמר היכי דמי אילימא דגזל סמנין
ודקיניהו ותרגוהו וצבע בהן תיפוק ליה משום
דקיניהו בשינוי לא צריכא דגזל סמנין שרויין
וצבע בהו מאי יש שבח סמנין על גבי צמר
דאמר ליה הב לי סמנאי דשקלתיניהו או
דלמא אין שבח סמנין על גבי הצמר דא"ל
לית לך גבאי ולא מירי אמרי ואי אין שבח
סמנין על גבי צמר מי מצי אמר ליה לית
לך גבאי ולא מירי נימא ליה הב לי סמנאי
דאפסדתיניהו אלא להך גיסא אין שבח סמנין
על גבי הצמר ובעי שלומי ליה או דלמא
יש שבח סמנין על גבי צמר וא"ל הא מנחי
קמך שקליניהו שקליניהו במאי שקליה בצפון
צפון עבורי מיעבר השבח לא עביד דאלא
הב"ע כגון דגזל צמר וסמנין דחד וצבעיה
לההוא צמר בהנך סמנין וקא מהדר ליה
ניהליה לצמר יש שבח סמנין ע"ג הצמר וקא
מהדר ליה סמנין וצמר או דלמא אין שבח
סמנין על גבי צמר מהדר ליה אמרי תיפוק ליה
דאיירק ליה ניהליה בדמי לא צריכא דול ציבעא ואיבעיא אימא כגון
שצבע בהו קופא רבינא אמר הכא במאי עסקינן כגון דצמר דחד וסמנין דחד
וקאיתי קוף וצבעיה לההוא צמר בהנך סמנין יש שבח סמנין על גבי צמר
דאמר ליה הב לי סמנאי דגבך נינהו או דלמא אין שבח סמנין על גבי צמר
צמר ואמר ליה לית לך גבאי כלום תא שמע ^אהבגד שצבעו בקליפי ערלה
ידלק אלמא חזותא מילתא היא אמר רבא ^בהנאה הנראה לעינים אסרה
תורה דתניא ^גערלים לא יאכל ^דאין לי אלא איסור אכילה ומנין שלא
יהנה ממנו ולא יצבע [בן] ולא ידליק בו את הגז תלמוד לומר וערלתם
ערלתו את פרוי ערלים לא יאכל לרבות את כולם תא שמע ^הבגד שצבעו
בקליפי שביעית ידלק שאני דאמר קרא ^ותהיה בהוייתה תהא

רבא

לשמן שאין עומד להדלקה כלל וההוא דפרק כל שעה (פסחים דף טז:). דהוה ^אשיף לצרמיה ^בגזוהרקי דערלה וקאמר מירי דרך הנאה
קעבינהו התם לא הוה דרך הנאה כלל וקשה לפי' דהא צעי למפשט מהכא דחזותא מילתא היא ודמי דשאני הכא דגלי קרא משמע דלא
אתא קרא למיסר שלא כדרך הנאה אלא למיסר אע"ג דליכא אלא חזותא צעלמא ואת"ם אס כן תיפשוט לאידך גיסא מדאיטריקן למיסר שמע
מינה דחזותא לאו מילתא היא ויש לומר דליכא מילתא דחשיב כאלו הוא צעין ותימה לרבי יהושע דגמר דערלה פרי מפרי מבוזרים
בפרק העור והרוטב (חולין דף קז: ושם) וסבר דאין סופיגין את הארבעים על הערלה אלא על היוצא מן היתים ומן העצבים אלא היוצא
משאר פירות מותר היאך יאסר לצבוע במשקיהן מן התורה וכל שכן צמים שנישורו בהם הקליפין ויש לומר דלא איטריקין קרא אלא
שלא יצבע צומים וענבים וציוצא מהם או בממשות של עפרורית הקליפין הנטמנין ומיהו לא יצבע דקתני בצרייתא מיירי שפיר בכל
ענייני צביעה דערלה ומשקיהן בכל ענין ומדרבנן ומיהו קרא לא אתיא אלא כדפרישית אי נמי יש לומר דפרי דערלה דוקא גמר פרי
מפרי דציוצא וזהו אימעיט משקה ידיהו אלא שומר לפרי דאיתרבו מאת פרוי את הטפל לפריה לא אמעט משקה ידיהו וליכא
למעוטי מפרי דציוצא דציוצא ליתניהו שומר לפרי כלל ואע"ג דהוי תתא טפל חמור מן העיקר יש ליתן טעם שלא יקשה מזה על
שמעתא דריש איהו מקומן (ובזה דף מה:). אלא אין לומר דאף על גב דליכא מלקות ציוצא משאר פירות עשה דערלתם ערלתו איכא
דהא אלא מאי דרבינו דרבינו בריה לא יאכל דרבינו בריה לא יאכל דרבינו בריה לא יאכל דרבינו בריה לא יאכל דרבינו בריה לא יאכל דרבינו בריה לא יאכל
לית שלא יצבע בו הא איטריקן לאסור המשקין בשמיה ובהנאה כשהן צעין ואין להקשות כיון דאיתרבי שומר לפרי דלא חזי
לאכילה אס כן על כרחך מיתסר ערלה בהנאה ולמאי איטריקין קרא שלא יהנה דהא איכא שומריין טובא דחזו לאכילה:

א) ערלה פ"ג מהל'
ב) משלה כ"ג א פסחים
כ: קדושין ט: (נ"ש)
ד) ע"י רש"י ונחמס כ"ד ר"ה
כפירי זכא, ס ז המפירוש
הערון: רש"י, ו) כפ"א:
גגדים, ו) נ"ל מתוך
הרחבה, ח) נ"ל ונפלה
לניהו, ט) פ"י משפ"ט, י) פ"י
בומר יומים קטנים משום
רפואה. רש"י בשם רש"י,

תורה אור השלם

1. ובי תבא אל הארץ
ותשעם כל עץ מאכל
וערלתם ערלתו את
פריו שלש שנים ויהיה
לכם ערלים לא יאכל:
ויקרא יט כג
2. ולביתמך ולחיה
אשר בארץך תהיה כל
תבואתה לאכל:
ויקרא כ ד

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה יש שנה
וכי קמסר סמנין
הס"ד: (ב) ד"ה דול וכו'
ואין מרגיע השבח:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה דול וכו'
אני חייב מוכר סמנין.
לפ"ו דול יצבע היינו
דלמא צבוע הול אלא
הסמנין שנתן לא חזלו
ותמוה לי דלמאי צריכי
לה ואמאי לא צביעו
דחזלו סמנין ואף דגם
אלו מוכן לא היה מוכן
צורך מ"מ כיון דאין שנה
סמני' ולא מקרי השנה
היא כנפלה הגולה דמשלם
שעת הגולה ו"ע. וצמח
ק"ל על הגמרא
דלמאי צריך לאוקמא דגזל
צבע וסמנין דחד לוק'
דמעיקרא דגזל סמנין
פריש' וצבע צמר של
והחל הרבה עד שהצמר
עם הצבע שעליו אין
עולס לדמי הצבע כשהיה
בערין הגולה ולי' יש
סמנין הגולה ליה הסמנין
ואומרי מירי שכן לפניך ולי'
בדמאי נשקליה יאמר באתם
החזק לך גם בצמר ולי'
אין שנה סמנין לא הו'
השנה על הסמנין ותרין
לשם דמעיקרא ונ"ע:
תוס' ד"ה או וכו' אלא
ניי בעלמא ויורה. עיין ש"ך
סי' שש סק"ב: